

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Inrichting repressieve brandweerbzorg

Regiobeeld 15 - Haaglanden

Inhoudsopgave

1	Samenvatting, conclusies en aanbevelingen	3
1.1	Opkomsttijden	4
1.2	Samenstelling basisbrandweereenheden	6
1.3	Beschikbaarheid personeel	8
2	Inleiding	9
2.1	Inrichting van de repressieve brandweezorg	9
2.2	Opbouw van het regiobeeld	10
2.3	Beschrijving van de brandweer Haaglanden	10
3	Beoordeling van de veiligheidsregio	12
3.1	Opkomsttijden	12
3.1.1	Inleiding	12
3.1.2	Beoordeling op de toetspunten	13
3.2	Samenstelling van basisbrandweereenheden	18
3.2.1	Inleiding	18
3.2.2	Beoordeling op de toetspunten	18
3.3	Beschikbaarheid brandweerpersoneel	23
3.3.1	Inleiding	23
3.3.2	Bevindingen	23
I	Bijlagen	
	Enquête brandweerpersoneel	26
II	Afkortingen	28

1

Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

De Inspectie Justitie en Veiligheid (tot 27 oktober 2017: Inspectie Veiligheid en Justitie) (hierna: Inspectie JenV) onderzocht van september 2016 tot en met mei 2017 in welke mate de veiligheidsregio's voldoen aan de wet- en regelgeving op het gebied van de inrichting van de repressieve brandweezorg. De Inspectie JenV spitste dit onderzoek toe op drie onderwerpen, te weten:

1. opkomsttijden (is de brandweer 'op tijd?');
2. samenstelling van basisbrandweereenheden (met welke eenheden komt de brandweer ter plaatse?);
3. beschikbaarheid brandweerpersoneel (heeft de brandweer altijd voldoende mensen paraat om de eenheden te bemannen?).

Het eindrapport van dit inspectieonderzoek bestaat uit een landelijk beeld, 25 regiobeelden - waaronder het voorliggende - en de landelijke uitkomsten van de personeelsenquête die de Inspectie heeft uitgezet onder het brandweerpersoneel dat uitrukt op de brandweervoertuigen. Het regiobeeld is gebaseerd op documenten die door de veiligheidsregio ter beschikking zijn gesteld, interviews die de Inspectie JenV in de veiligheidsregio heeft gehouden en de uitkomsten van de personeelsenquête.

De bevindingen uit het onderzoek zijn afgezet tegen de negentien toetspunten uit het toetsingskader dat de Inspectie heeft opgesteld op basis van de wet- en regelgeving (zie hiervoor deze link: [Inrichting repressieve brandweezorg in elke veiligheidsregio - Toetsingskader](#)).

In dit regiobeeld geeft de Inspectie weer in hoeverre de veiligheidsregio Haaglanden (hierna: VRH) voldoet aan de toetspunten en daarmee aan de wet- en regelgeving. Dit levert het voorliggende beeld op.

1.1 Opkomsttijden

Het toetsingskader bevat voor dit onderwerp acht toetspunten. Deze hebben betrekking op:

Tabel a. Toetspunten opkomsttijden

Toetspunt	Deelonderwerp
1	Actueel dekkingsplan
2	Actueel brandrisicoprofiel
3	Overzicht berekende opkomsttijden
4	Overzicht berekende overschrijdingen
5	Bestuursbesluit over opkomsttijden
6	Overzicht feitelijke opkomsttijden
7	Analyse feitelijke opkomsttijden
8	Verbetervoorstellen aan bestuur

De veiligheidsregio Haaglanden beschikt over een goede brandweerdekking en realiseert snelle opkomsttijden. Het 'dekkingsplan' (het Materieel- en Personeelspreidingsplan, MPSP) van de VRH is in 2011 door het bestuur vastgesteld. Hoewel de regio aangeeft dat het nog wel actueel is en binnenkort wordt bijgewerkt met de operationele aanpassingen die vanaf 2011 hebben plaatsgevonden, is het in 'formele' zin na 2011 niet opnieuw door het bestuur vastgesteld. Inmiddels is het traject om te komen tot een nieuw dekkingsplan in gang gezet. Het dekkingsplan is gebaseerd op een actueel brandrisicoprofiel dat periodiek wordt beschouwd op actualiteit en zo nodig wordt aangepast. Het bevat een grafische weergave van de locaties van de kazernes en de contouren van de berekende opkomsttijden van de tankautospuitten (hierna: TS'en) in de regio.

De VRH hanteert een strakke opkomsttijd van 6 minuten voor de gebieden waar oude bebouwing aanwezig is, zoals de binnensteden van Den Haag, Rijswijk, Delft, Voorburg en Zoetermeer. Deze is strakker dan de norm voor de meeste objecten in die gebieden, die veelal bestaan uit woningen met een Bvr-tijdnorm van 8 minuten. Voor overige woonbebouwing geldt een opkomsttijd van 8 minuten en voor de rest van de veiligheidsregio een opkomsttijd van 10 minuten. Het bestuur heeft besloten om de Bvr-tijdnorm van 5 minuten niet te hanteren, omdat deze zich verspreid binnen de 6-minutengebieden bevinden en de overschrijding minimaal is.

De veiligheidsregio verstrekt het bestuur tweemaal per jaar een overzicht van de prognose van de realisering van het beoogde dekkingspercentage (80% van de gevallen binnen 8 minuten) en de mate waarin dit is behaald. In 2016 bleek dit 93% te zijn. Op basis daarvan heeft het bestuur geen aanleiding gezien om maatregelen te treffen om de opkomsttijden te verbeteren.

Waar wordt uitgerukt met een TS4 (een TS, bemand met vier personen) registreert de VRH de opkomsttijd van het eerste voertuig als de opkomsttijd van dat incident. Dit wijkt af van het bepaalde in het landelijk kader uitruk op Maat (hierna: UoM) dat beschrijft dat de opkomsttijd van het voertuig dat de slagkracht van een TS6

completeert als opkomsttijd van het incident moet worden gehanteerd, tenzij het eerste voertuig het incident al heeft afgehandeld.

Conclusie

De VRH voldoet aan de toetspunten 2, 3, 5 en 7. De veiligheidsregio voldoet in formele zin niet aan toetspunt 1 (actueel dekkingsplan), omdat het vigerende dekkingsplan (het MPSP) in 2011 is vastgesteld en daarmee niet voldoet aan de 4-jaarlijkse cyclus van vervanging of bijstelling. Op toetspunt 4 (overzicht berekende overschrijdingen) is nog optimalisering mogelijk door niet alleen in beeld te brengen in hoeverre de eigen vastgestelde opkomsttijden worden behaald, maar ook in beeld te brengen in hoeverre de berekende opkomsttijden voldoen aan de tijdnormen uit het Besluit veiligheidsregio's (hierna: Bvr). Ook op toetspunt 6 is nog verbetering mogelijk door bij een maatgevend incident waarbij een TS4 wordt ingezet, conform UoM de opkomsttijd van het tweede voertuig (dat de slagkracht van de TS6 completeert) als de maat voor de opkomsttijd te registreren. Toetspunt 8 (verbetervoorstellen aan het bestuur) blijft buiten beschouwing omdat er geen aanleiding is geweest om voorstellen omtrent het verbeteren van de opkomsttijden voor te leggen aan het bestuur.

Aanbevelingen

- Actualiseer het dekkingsplan en stel dit bestuurlijk vast.
- Breng (ook) in beeld in hoeverre de gerealiseerde opkomsttijden voldoen aan de tijdnormen uit het Bvr.
- Registreer conform UoM de opkomsttijd van het tweede voertuig als opkomsttijd voor een incident waarbij een TS4 wordt ingezet.

1.2 Samenstelling basisbrandweereenheden

Het toetsingskader bevat voor dit onderwerp zeven toetspunten. Deze hebben betrekking op:

Tabel b. Toetspunten samenstelling basisbrandweereenheden

Toetspunt	Deelonderwerp
9	Besluit over samenstelling basisbrandweereenheden
10	Borgen niveau van brandweezorg
11	Borgen veiligheid en gezondheid brandweerpersoneel
12	Borgen interregionale bijstand
13	Inzicht in bereikte effecten
14	Analyse van bereikte effecten
15	Besluit tot verbetering

Het bestuur heeft ingestemd met het beleidsplan 'Op Koers' dat de toepassing van variabele voertuigbezetting in de VRH mogelijk maakt. De VRH kent daarmee twee soorten voertuigbezetting, namelijk de TS6 en de TS4. Daarnaast beschikt de VRH over de Motorondersteuning Brandweer¹ (hierna: MOB). De Ondernemingsraad van de VRH heeft ingestemd met de toepassing en invoering van de variabele voertuigbezetting.

In de VRH rukt de brandweer naar gebouwbranden altijd gelijktijdig uit met twee TS'en, ook in het geval van een variabele voertuigbezetting. Daarmee komt bij een maatgevend incident (binnenbrand woning) altijd de slagkracht van een TS6 ter plaatse. Alle voertuigen rukken te allen tijde uit met een bevelvoerder. De VRH beschikt over Risico-inventarisaties en -evaluaties (hierna: RI&E's) die zijn toegespitst op het uitrukken met een TS4, respectievelijk de MOB. Deze zijn goedgekeurd door een gecertificeerde arbodienst en de plannen van aanpak, die zijn opgesteld aan de hand van de RI&E's, zijn geheel uitgevoerd. Het personeel dat dienst doet op een voertuig met een TS4 is daarvoor speciaal opgeleid en geoefend. De VRH leidt momenteel al het nieuwe personeel op om ook dienst te kunnen doen op een TS4. Het personeel dat dienst doet op de MOB is daarvoor speciaal geselecteerd en opgeleid.

De toepassing van variabele voertuigbezetting in de VRH doet geen afbreuk aan het aantal ter beschikking staande TS6'en voor het leveren van interregionale bijstand. De VRH dient te beschikken over 30 TS6'en en heeft er 41 ter beschikking.

De VRH beschikt over overzichten van de incidenten waarbij een TS4 heeft opgetreden. Dit aantal is te beperkt om al inzicht in de bereikte resultaten te verkrijgen.

¹ Dit betreft een motor met een bevelvoerder die snel iets extra's kan doen bij een incident. Dat kan variëren van verkenning bij een brand tot acties bij stankoverlast of snelle assistentie aan een ambulance.

De VRH analyseert de resultaten van de toepassing van variabele voertuigbezetting. Deze analyse wijst uit dat de TS'en waar uitrukken met 4 personen is toegestaan, toch vaak met 6 personen uitrukken. Het aantal maal dat met een TS4 is uitgerukt, is momenteel nog zo beperkt dat daaruit geen conclusies kunnen worden getrokken over de noodzaak tot aanpassing van het beleid.

Aan het bestuur zijn geen voorstellen voorgelegd tot aanpassing van het beleid omtrent variabele voertuigbezetting. Daartoe is ook geen aanleiding. Dit toetspunt blijft daarom buiten beschouwing.

Conclusie

De VRH voldoet aan de toetspunten 9 t/m 14. Toetspunt 15 blijft buiten beschouwing, omdat er geen aanleiding is geweest om voorstellen ter verbetering van het beleid omtrent variabele voertuigbezetting aan het bestuur voor te leggen.

1.3 Beschikbaarheid personeel

Voor dit onderwerp bestaan geen normen in de wet- en regelgeving. De Inspectie JenV brengt daarom in beeld in hoeverre de veiligheidsregio zicht heeft op de aantallen beschikbare brandweerlieden, of maatregelen getroffen worden bij dreigende onderbezetting – zowel in acute situaties als structureel – en of het bestuur wordt geïnformeerd over de paraatheid van het personeel. De Inspectie beoordeelt de veiligheidsregio niet op de toetspunten van dit onderwerp.

Het toetsingskader bevat voor dit onderwerp vier toetspunten. Deze hebben betrekking op:

Tabel c. Toetspunten beschikbaarheid personeel

Toetspunt	Deelonderwerp
16	Inzicht in beschikbaarheid op korte en langere termijn
17	Maatregelen bij (dreigende) tekorten
18	Analyse beschikbaarheid
19	Bestuursinformatie over beschikbaarheid

De VRH heeft de verantwoordelijkheid voor de paraatheid van de beroepskazernes belegd bij het team Paraatheid. Voor de vrijwillige kazernes is dit belegd bij de ploegchefs. Deze krijgen daarbij ondersteuning van drie dagdienstmedewerkers die hen enerzijds assisteren in het 'draaien' van de kazerne, maar bij beschikbaarheidsproblemen zelf ook kunnen inspringen als (deel van de) oplossing daarvan. Daarnaast kan soms ook een beroep worden gedaan op beroepspersoneel of op de Flexploeg. Alle vrijwilligers in de VRH werken met de app Brandweerrooster.

Problemen in de beschikbaarheid van vrijwilligers spitsen zich vooral toe op de dagperiode. De VRH werft continu en momenteel kunnen problemen worden opgevangen, maar de VRH geeft aan dat de beschikbaarheid van vrijwilligers wel terugloopt. De VRH is dan ook in gesprek met grote bedrijven en opleidingscentra om de beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers in de toekomst te borgen.

De VRH bespreekt de beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers vooral met de burgemeesters die vrijwilligers in hun gemeente hebben. Zo nodig betreft de VRH het algemeen bestuur daarbij. Paraatheid van de kazernes maakt deel uit van de managementrapportages die aan het bestuur worden voorgelegd.

2

Inleiding

2.1 Inrichting van de repressieve brandweezorg

De Inspectie Justitie en Veiligheid (tot 27 oktober 2017: Inspectie Veiligheid en Justitie) (hierna: de Inspectie JenV) houdt toezicht op de kwaliteit van de brandweezorg in Nederland. Een van de kerntaken binnen de brandweezorg betreft de repressieve brandweezorg, het daadwerkelijk optreden bij branden en hulpverleningen. Dit wordt in elke veiligheidsregio uitgevoerd door een (regionale) brandweer. De wijze waarop de veiligheidsregio's de repressieve brandweezorg hebben ingericht dient te voldoen aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Die bestaat vooral uit de Wet veiligheidsregio's (hierna: de Wvr) en het Besluit veiligheidsregio's (hierna: het Bvr), maar ook uit de wetgeving op het gebied van arbeidsomstandigheden. Naast deze formele wetgeving zijn op de inrichting van de repressieve brandweezorg ook branche-afspraken en -normen van toepassing. Dit geheel vormt het kader waaraan moet worden voldaan.

De Inspectie JenV heeft van september 2016 tot en met mei 2017 onderzocht in welke mate de veiligheidsregio's voldoen aan deze wet- en regelgeving. De Inspectie spitst dit onderzoek toe op drie onderwerpen, te weten:

1. opkomsttijden (is de brandweer 'op tijd?');
2. samenstelling van basisbrandweereenheden (met welke eenheden komt de brandweer ter plaatse?);
3. beschikbaarheid brandweerpersoneel (heeft de brandweer altijd voldoende mensen paraat om de eenheden te bemannen?).

Het eindrapport van dit inspectieonderzoek bestaat uit een landelijk beeld, 25 regiobeelden - waaronder het voorliggende - en de landelijke uitkomsten van de personeelsenquête die de Inspectie heeft uitgezet onder het brandweerpersoneel dat uitrukt op de brandweervoertuigen. Het regiobeeld is gebaseerd op documenten die door de veiligheidsregio ter beschikking zijn gesteld, interviews die de Inspectie JenV in de veiligheidsregio heeft gehouden en de uitkomsten van de personeelsenquête.

Het Hoofd van de Inspectie JenV heeft het regiobeeld besproken met de portefeuillehouder brandweezorg in het bestuur en de commandant brandweer.

2.2 Opbouw van het regiobeeld

De opbouw van het regiobeeld volgt de drie onderwerpen uit het onderzoek en de daarbij behorende toetspunten uit het toetsingskader (zie hiervoor deze link: [Inrichting repressieve brandweezorg in elke veiligheidsregio - Toetsingskader](#)).

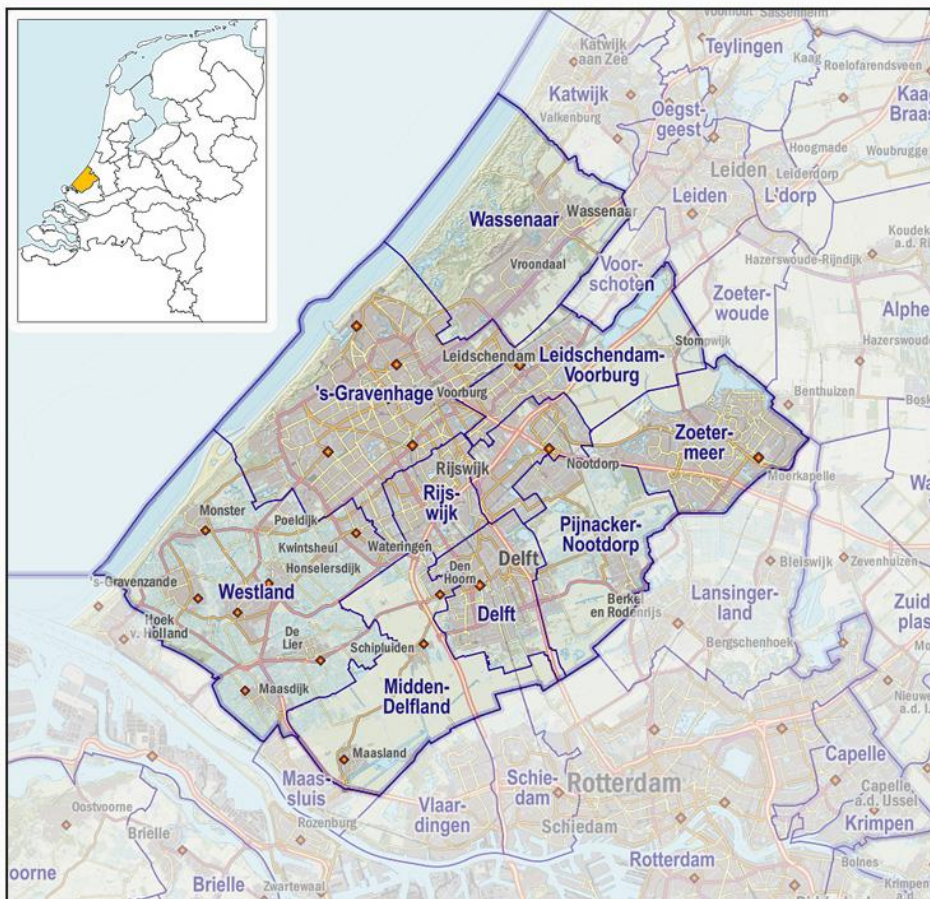
De Inspectie JenV beoordeelt per toetspunt in hoeverre de veiligheidsregio daaraan voldoet of invulling geeft en gebruikt hiervoor de bij het toetspunt beschreven 'norm' als referentie.

Elk hoofdstuk start met een korte inleiding op het onderwerp. Vervolgens geeft de Inspectie per toetspunt de beoordeling op dat punt weer en de bevindingen waarop de beoordeling berust.

2.3 Beschrijving van de brandweer Haaglanden

Het verzorgingsgebied van de brandweer Haaglanden ziet er als volgt uit:

Afbeelding 1. Kaart van de veiligheidsregio Haaglanden met de brandweerposten
(Bron: Jan-Willem van Aalst, www.imergis.nl)

Het verzorgingsgebied

In de Veiligheidsregio Haaglanden (hierna: VRH) hebben de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer hun veiligheidszorg op gebied van brandweer, rampenbestrijding en crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening gebundeld. De VRH werkt daartoe ook nauw samen met de politie.

Het werkgebied van de VRH is met ruim 1 miljoen inwoners één van de meest dichtbevolkte gebieden van Nederland. Het politiek-bestuurlijk centrum van Nederland, het intensieve gebruik van de schaarse ruimte, de tuinbouwsector in Pijnacker-Nootdorp en het Westland, de kennisindustrie in Delft en Rijswijk, alsmede Den Haag als internationale stad van Recht en Vrede, maken de veiligheidsregio Haaglanden tot een veiligheidsregio met een zeer divers en uitdagend karakter.

De brandweer Haaglanden²

Brandweer Haaglanden is het samenwerkingsverband tussen de brandweerkorpsen in de VRH. Sinds 1 januari 2010 zijn de gemeentelijke brandweerkorpsen in deze veiligheidsregio onder bestuur van de veiligheidsregio gebracht en zijn zij als Brandweer Haaglanden verder gegaan. Brandweer Haaglanden biedt de burgers in Haaglanden een veilige werk- en leefomgeving door hen te beschermen tegen brand en ongevallen. Zij ondersteunt burgers overheden en bedrijven in het zo veilig mogelijk inrichten van de samenleving. Door middel van preventie, publieksvoorlichting en gedrageducatie probeert zij (brand-)veilig gedrag te stimuleren. Gaat het desondanks toch mis, dan biedt Brandweer Haaglanden snel en op professionele wijze hulp bij branden en ongevallen. De ervaring die hiermee wordt opgedaan, benut zij weer om de samenleving nog veiliger te kunnen laten functioneren. Binnen de veiligheidsregio is de operationele brandweerzorg georganiseerd via lokale kazernes, in totaal 23 operationele kazernes.

In 2015 zijn 10.048 incidenten bestreden, waaronder 99 middelbranden, 11 grote branden en 12 zeer grote branden. Ook rukte de brandweer Haaglanden 91 keer uit voor incidenten buiten de eigen regio. In 2015 rukte de brandweer Haaglanden 2633 keer uit voor een meldingen uit een Openbaar brandmeldsysteem.

De brandweer Haaglanden beschikt in 2015 over 675 beroeps- en 240 vrijwillige brandweermensen (inclusief ondersteunende brandweerafdelingen zoals vakbekwaamheid en operationele voorbereiding).

² Bron: Jaaroverzicht VRH 2015

3

Beoordeling van de veiligheidsregio

In dit hoofdstuk beoordeelt de Inspectie JenV de mate waarin de veiligheidsregio Haaglanden voldoet aan de toetspunten uit het toetsingskader. Per toetspunt geeft de Inspectie de beoordeling op dat punt weer en de bevindingen waarop de beoordeling berust.

3.1 Opkomsttijden

3.1.1 Inleiding

De Inspectie JenV beoordeelt voor dit onderwerp vooral de in de veiligheidsregio bestuurlijk vastgestelde opkomsttijden voor de basisbrandweereenheden en de redvoertuigen. Deze zijn gebaseerd op de tijdnormen uit het Bvr. Het bestuur heeft echter de bevoegdheid daarvan gemotiveerd af te wijken en andere opkomsttijden vast te stellen. In dat geval kijkt de Inspectie naar de mate waarin het bestuur rekening heeft gehouden met het brandrisicoprofiel en of het bestuur dit besluit op een zorgvuldige en ordentelijke wijze heeft genomen.

Vervolgens kijkt de Inspectie naar de feitelijk gerealiseerde opkomsttijden en in hoeverre die overeenkomen met de bestuurlijk vastgestelde opkomsttijden. De veiligheidsregio dient te analyseren wat de oorzaak is van de verschillen en in hoeverre dit aanleiding geeft tot aanpassingen.

3.1.2 Beoordeling op de toetspunten

Toetspunt 1

De veiligheidsregio beschikt over een actueel dekkingsplan

Beoordeling

Het 'dekkingsplan' (het MPSP) van de VRH is in 2011 door het bestuur vastgesteld. Hoewel het volgens de VRH nog wel actueel is en binnenkort wordt bijgewerkt met de operationele aanpassingen die sinds 2011 hebben plaatsgevonden, is het in 'formele' zin sedertdien niet door het bestuur vastgesteld.

Bevindingen

De VRH beschikt over een dekkingsplan uit 2011 (vastgesteld door het algemeen bestuur op 23 maart 2011). In de VRH heet dit het Materieel- en Personeelsspreidingsplan (hierna: MPSP), wat het eerste dekkingsplan was van de geregionaliseerde brandweer Haaglanden. Sindsdien zijn operationele vernieuwingen en aanpassingen doorgevoerd in de repressieve organisatie (onder andere vanuit het project Vernieuwde Repressie). De dekking is onveranderd gebleven. Momenteel werkt de VRH aan de totstandkoming van een nieuw dekkingsplan dat naar verwachting eind 2017/begin 2018 gereed is en waarin de genoemde operationele wijzigingen zijn verwerkt.

Het MPSP is gebaseerd op het brandrisicoprofiel en het kwaliteitskader uitruk- en opkomsttijd dat bestuurlijk is vastgesteld op 9 februari 2011.

Toetspunt 2

De veiligheidsregio beschikt over een actueel brandrisicoprofiel

Beoordeling

De VRH beschikt over een actueel brandrisicoprofiel dat periodiek wordt beschouwd op veranderingen daarin. De gevolgen daarvan worden verwerkt, bijvoorbeeld in de kazernevolgordetabel. Het BRP is een grafische weergave van de veiligheidsregio met drie kleuren die corresponderen met de opkomsttijden van de brandweereenheden, te weten 6, 8 en 10 minuten.

Bevindingen

De VRH beschikt over een actueel brandrisicoprofiel (hierna: BRP). De VRH heeft zicht op de risico's in het verzorgingsgebied die - zo geeft de veiligheidsregio aan - maar zeer beperkt veranderen. De VRH beschouwt veranderingen periodiek, evenals die van infrastructurale veranderingen en verwerkt de gevolgen daarvan voor de inrichting van de repressieve organisatie, bijvoorbeeld door aanpassing van de kazernevolgordetabel. Deze aanpassingen worden operationeel doorgevoerd binnen de daarvoor geldende bestuurlijke kaders (het kwaliteitskader uitruk en opkomsttijden). De verschijningsvorm van het BRP is een grafische weergave van de veiligheidsregio met drie kleuren die corresponderen met de opkomsttijden van de brandweereenheden, te weten 6, 8 en 10 minuten. De veiligheidsregio beschikt over de objectgegevens, objectsoorten en de tijdnormen die op grond van het Besluit

veiligheidsregio's daarvoor gelden, inclusief die van de 'markante objecten'³. De VRH gebruikt deze gegevens in het programma CARE om de opkomsttijden te berekenen.

Toetspunt 3

De veiligheidsregio verstrekt het bestuur een overzicht (bijvoorbeeld in het dekkingsplan) van de berekende opkomsttijden van basisbrandweereenheden en redvoertuigen voor de objecten en objectsoorten

Beoordeling

Het dekkingsplan bevat een grafische weergave van de opkomsttijden van de tankautospuiten (hierna: TS'en) in de regio. Dit overzicht bevat de locaties van de kazernes en de contouren van de berekende opkomsttijden.

Bevindingen

Het dekkingsplan bevat een grafische weergave van de opkomsttijden van de TS'en in de regio. Dit overzicht bevat de locaties van de kazernes en de contouren van de berekende opkomsttijden voor de TS'en, te weten:

- binnen 6 minuten;
- tussen 6 en 8 minuten;
- tussen 8 en 10 minuten;
- tussen 10 en 12 minuten;
- tussen 12 en 15 minuten.

De VRH heeft geen objecten aangewezen waarvoor direct de inzet van een redvoertuig vereist is. Bij gebouwbranden rukt echter altijd ook een redvoertuig uit. De VRH vindt dat in die gebieden, waar een opkomsttijd van de TS geldt van 6 minuten, het RV binnen 5 tot 8 minuten aanwezig dient te zijn. De plaatsing van de zeven operationele redvoertuigen is hierop gebaseerd.

Toetspunt 4

De veiligheidsregio verstrekt het bestuur een overzicht van de berekende overschrijdingen van de tijdnormen uit het Bvr

Beoordeling

De veiligheidsregio verstrekt het bestuur tweemaal per jaar een overzicht van de prognose van de realisering van het beoogde dekkingpercentage (80% van de gevallen binnen 8 minuten).

Bevindingen

De VRH verstrekt het bestuur geen separaat overzicht van de berekende overschrijdingen op de tijdnormen uit het Bvr.

³ De term 'Markante objecten' is genoemd in de Handreiking van de minister van Veiligheid en Justitie en bevat in elk geval de inrichtingen die vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen vallen en de gebruiksvergunningplichtige inrichtingen.

De VRH verstrekt het bestuur tweemaal per jaar een overzicht van de mate waarin het beoogde dekkingspercentage is behaald. De VRH hanteert daarbij de norm dat de brandweer in minimaal 80% van de gevallen binnen 8 minuten (de opkomsttijd voor een binnenbrand woning) aanwezig moet zijn. In de jaarrekening 2016 bleek dit 93% te zijn.

Toetspunt 5

Het bestuur besluit gemotiveerd tot acceptatie van de berekende overschrijdingen en/of stelt afwijkende opkomsttijden vast

Beoordeling

De VRH heeft besloten tot een strakke opkomsttijd van 6 minuten voor de gebieden waar oude bebouwing aanwezig is, zoals de binnensteden van Den Haag, Rijswijk, Delft, Voorburg en Zoetermeer. Deze is strakker dan de norm voor de meeste objecten in die gebieden, die veelal bestaan uit woningen met een Bvr-tijdnorm van 8 minuten. Voor overige woonbebouwing geldt een opkomsttijd van 8 minuten en voor de rest van de veiligheidsregio een opkomsttijd van 10 minuten. Het bestuur heeft besloten om de Bvr-tijdnorm van 5 minuten niet te hanteren, omdat deze zich verspreid binnen de 6-minutengebieden bevinden en de overschrijding minimaal is.

Bevindingen

De VRH heeft drie opkomsttijden vastgesteld voor verschillende gebieden in de regio: 6-, 8- en 10-minuten. Daar waar oude bebouwing aanwezig is, zoals de binnensteden van Den Haag, Rijswijk, Delft, Voorburg en Zoetermeer geldt opkomsttijd van 6 minuten. Voor de overige gebieden met woonbebouwing geldt een opkomsttijd van 8 minuten en voor de rest van de veiligheidsregio een opkomsttijd van 10 minuten. De VRH hanteert niet de 5-minutennorm uit het Bvr voor woningen boven winkels en voor gevangenissen. Die liggen volgens de VRH dusdanig verspreid binnen de 6-minutengebieden dat het merendeel van deze objecten toch binnen 5 minuten wordt bereikt. Bovendien is de overschrijding zeer beperkt.

Bij gebouwbranden rukt de VRH altijd uit met twee TS'en vanuit verschillende kazernes. Enerzijds wordt hiermee een grotere zekerheid geboden dat te allen tijde een TS ter plaatse kan komen (ook bij een grote verkeerdruchte in de stad) en anderzijds is bij een benodigde opschaling vrij direct een tweede voertuig beschikbaar.

De VRH past activiteiten in het kader van 'Brandveilig Leven' toe als aanvulling op de al goede repressieve dekking. Vanuit 'de brandweer in de wijk' worden diverse activiteiten georganiseerd om het brandveiligheidsbewustzijn van burgers en bedrijven te vergroten. Deze activiteiten bestaan onder andere uit schoolbezoeken ('elk kind moet ten minste eenmaal de brandweer op bezoek hebben gehad') en het stimuleren van de toepassing van rookmelders. Tevens organiseert de VRH voorlichtingsbijeenkomsten samen met relevante partners als gemeenten en woningbouwverenigingen en organiseert men bijeenkomsten gericht op specifieke doelgroepen in de wijken (bv. studenten, ouderen en Nederlanders met een migratie-achtergrond).

Toetspunt 6

De veiligheidsregio verstrekt het bestuur overzicht(en) van de feitelijke opkomsttijden en de voortgang van de genomen maatregelen

Beoordeling

De VRH verstrekt het bestuur tweemaal per jaar een overzicht van de mate waarin aan de vastgestelde opkomstnorm (80% binnen 8 minuten) wordt voldaan. Waar wordt uitgerukt met een TS4 registreert de VRH de opkomsttijd van het eerste voertuig als de opkomsttijd van dat incident.

Bevindingen

De VRH rapporteert per kwartaal aan het management en tweemaal per jaar aan het algemeen bestuur over de feitelijke opkomsttijden. De veiligheidsregio gaat daarbij uit van alle gebouwbranden in de 6-, 8- en 10-minutengebieden. In 2016 leverde dat dekkingspercentages op van 61,5% (6-minutengebieden), 89,2% (8-minutengebieden) en 96,8% (10-minutengebieden). Indien dit gedifferentieerd zou worden naar de feitelijke objectsoorten in elk gebied, zouden de dekkingspercentages nog beduidend hoger liggen. In de 6-minutengebieden zijn namelijk ook veel 8-minutenobjecten aanwezig waar de brandweer nu niet binnen 6 minuten aanwezig is, maar wel ruim binnen 8 minuten (voor die objecten 'op tijd'). Dit levert echter voor de VRH geen nieuwe gezichtspunten op en daarom ziet de veiligheidsregio daarvan af.

In de twee gemeenten waar een afwijkende voertuigbezetting mag worden toegepast (Midden-Delfland en Westland) registreert de VRH de aankomsttijd van het eerste voertuig als opkomsttijd van het incident. Dat kan in sommige gevallen een TS4 zijn. De VRH kan in de registratie geen onderscheid maken in de verschillende bezettingen. De veiligheidsregio merkt op dat het tweede voertuig kort daarop ter plaatse komt, omdat direct van twee kazernes wordt uitgerukt bij een gebouwbrand.

Met de buurregio's Rotterdam-Rijnmond en Hollands Midden hanteert de VRH interregionale operationele grenzen, hierover zijn operationele afspraken gemaakt die binnenkort worden bekrachtigd in convenanten. Dit bevordert de snelst mogelijke opkomsttijden aan de grenzen van de regio's.

Toetspunt 7

De veiligheidsregio analyseert de feitelijke opkomsttijden en de resultaten van de genomen maatregelen

Beoordeling

De VRH analyseert de feitelijke opkomsttijden en legt deze voor aan het bestuur.

Bevindingen

De VRH analyseert de feitelijke opkomsttijden, maar dat heeft, gelet op de hoge dekkingspercentages en beperkte overschrijdingen, niet geleid tot noodzakelijke aanpassingen in de repressieve organisatie. Waar mogelijk probeert de VRH nog wel enkele optimalisaties door te voeren.

De activiteiten binnen 'Brandveilig Leven' zijn een aanvulling op de al goede repressieve dekking. In dat verband zijn de resultaten van deze maatregelen voor dit toetspunt minder relevant.

Toetspunt 8

Het bestuur besluit over de voorstellen tot verdere verbetering/optimalisering

Beoordeling

De analyse van de opkomsttijden wordt voorgelegd aan het bestuur, maar dit heeft daarin geen aanleiding gezien om maatregelen te treffen om de opkomsttijden te verbeteren.

Bevindingen

De analyse van de feitelijke opkomsttijden is besproken met het bestuur. Er was geen aanleiding om het bestuur voorstellen te doen tot het nemen van maatregelen om de opkomsttijden te verbeteren.

3.2 Samenstelling van basisbrandweereenheden

3.2.1 Inleiding

De Inspectie JenV beoordeelt voor dit onderwerp vooral de toepassing van afwijkende samenstellingen van basisbrandweereenheden. Standaard bestaat deze uit zes personen, een bevelvoerder, een chauffeur en vier manschappen. Het bestuur heeft de bevoegdheid hiervan af te wijken, mits het bestuur daarvoor een duidelijke reden heeft. Indien wordt afgeweken moet het bestuur rekening houden met twee expliciet in het Bvr omschreven voorwaarden. Deze hebben betrekking op de brandweezorg aan de burger en op de veiligheid en gezondheid van het brandweerpersoneel. Bij de beoordeling of aan deze voorwaarden wordt voldaan betreft de Inspectie JenV ook de resultaten van de internet-enquête onder het brandweerpersoneel naar de veiligheidsgevoelens bij de verschillende samenstellingen van basisbrandweereenheden.

Indien een afwijkende samenstelling wordt toegepast is, naast de bepalingen uit het Bvr, ook het landelijk kader Utruk op Maat (hierna: UoM) van toepassing. De Inspectie JenV beoordeelt of de veiligheidsregio zich houdt aan de bepalingen van deze brancherichtlijn.

Bij de toepassing van een afwijkende samenstelling van basisbrandweereenheden dient de veiligheidsregio na enige tijd te evalueren in welke mate het beoogde doel van de toepassing daarvan is bereikt. Hierbij dient de veiligheidsregio ook de voorwaarden die het Bvr verbindt aan de mogelijkheid tot een afwijkende samenstelling van basisbrandweereenheden te betrekken. Uit de evaluatie dient te blijken of er aanleiding bestaat tot aanpassingen.

3.2.2 Beoordeling op de toetspunten

Toetspunt 9

Het bestuur neemt een gemotiveerd besluit over de samenstelling van basisbrandweereenheden indien wordt afgeweken van de standaardsamenstelling

Beoordeling

Het bestuur heeft ingestemd met het beleidsplan 'Op Koers' waarin de pilots met variabele voertuigbezetting binnen het project 'Vernieuwde Repressie' zijn opgenomen. De redenen voor het toepassen van variabele voertuigbezetting zijn vooral paraatheidsproblemen overdag bij de door vrijwilligers bemande posten en de behoefte aan flexibiliteit bij een aantal beroepsposten. Na afloop van de pilots heeft de commandant brandweer besloten tot definitieve invoering daarvan. De VRH kent daarmee twee soorten voertuigbezetting, namelijk de TS6 en de TS4. Daarnaast beschikt de VRH over de Motorondersteuning Brandweer (hierna: MOB). De Ondernemingsraad van de VRH heeft ingestemd met de toepassing en invoering van de variabele voertuigbezetting.

Bevindingen

De standaardsamenstelling van de brandweereenheden in Haaglanden is de TS6. In de gemeenten Midden-Delfland en Westland (met uitsluitend kazernes die door vrijwilligers bemand worden) past de veiligheidsregio een afwijkende

voertuigbezetting toe. Daar mag worden uitgerukt met een bemanning van minimaal 4 personen (een TS4) indien minder dan 6 personen beschikbaar zijn. Dit is ingevoerd op verzoek van de vrijwilligers in deze gemeenten die constateerden dat het vooral overdag moeilijk was om zes mensen op de been te brengen. De bevelvoerder besluit bij een uitruk of met zes of vier personen wordt uitgerukt.

Binnenkort start de VRH met een beperkte voertuigbezetting op een drietal beroepskazernes (Pijnacker-Nootdorp, Zoetermeer-Oosterheem en Leidschenveen). Daar staat nu een TS6 opgesteld en tevens een 'specialistisch voertuig' (zoals een hulpverleningsvoertuig of de grote kraan). Op deze kazernes gaat de huidige bezetting van 6+2 's-nachts terug naar 6 personen. Normaal gesproken rukt men dan uit met 6 personen op de TS, maar als het bijzonder voertuig al ergens is ingezet op het moment dat er een brandmelding binnenkomt, rukt de TS uit met 4 in plaats van 6 personen.

Naast de inzet met TS'en kent de VRH ook de inzet van de 'Motorondersteuning brandweer' (hierna: MOB). Dit betreft een motor met een bevelvoerder die 'snel iets extra's' kan doen bij een incident. Dat kan variëren van verkenning bij een brand tot acties bij stankoverlast of snelle assistentie aan een ambulance. De VRH heeft de MOB gestart als een van de pilots van het programma 'Vernieuwde Repressie' en na een evaluatie gecontinueerd. De VRH beschikt over twee motoren die dienst doen binnen de MOB.

Het bestuur heeft 14 december 2011 ingestemd met het beleidsplan 'Op Koers' waarin de pilots binnen het project 'Vernieuwde Repressie' (waaronder die met een afwijkende voertuigbezetting) zijn opgenomen. De Ondernemingsraad (hierna: OR) van de VRH is akkoord gegaan met de invoering van de TS4 in deze gemeenten.

Toetspunt 10

Een besluit tot een afwijkende samenstelling van de basisbrandweereenheden tast het niveau van brandweezorg aan de burgers niet aan

Beoordeling

In de VRH rukt de brandweer naar gebouwbranden altijd gelijktijdig uit met twee TS'en, niet alleen in het geval van een variabele voertuigbezetting. Daarmee komt bij een maatgevend incident (binnenbrand woning) altijd de slagkracht van een TS6 ter plaatse. Alle voertuigen rukken te allen tijde uit met een bevelvoerder.

Bevindingen

De VRH rukt naar gebouwbranden altijd uit met twee TS'en vanuit verschillende kazernes. Indien een van deze TS'en een TS4 is, komt de 'slagkracht van een TS6' die volgens het landelijk kader UoM benodigd is bij een maatgevend incident (binnenbrand woning) iets later ter plaatse. Indien de eerste TS echter voorheen niet kon uitrukken, omdat er minder dan zes personen aanwezig waren, kan deze nu wel met vier personen uitrukken en levert daarmee sneller de eerste brandweezorg. De VRH geeft aan dat in de meerderheid van de gevallen de TS'en in Midden-Delfland en Westland toch uitrukken met een bemanning van 6 personen, terwijl 4 is toegestaan. Alle voertuigen rukken te allen tijde uit met een bevelvoerder.

Toetspunt 11

Een besluit tot een afwijkende samenstelling van de basisbrandweereenheden doet geen afbreuk aan de veiligheid en gezondheid van het brandweerpersoneel

Beoordeling

De VRH beschikt over Risico-inventarisaties en -evaluaties (hierna: RI&E) die zijn toegespitst op het uitrukken met een TS4 en met de MOB. Deze zijn goedgekeurd door een gecertificeerde arbodienst en de plannen van aanpak die zijn opgesteld aan de hand van de RI&E's, zijn geheel uitgevoerd. Het personeel dat dienst doet op een voertuig met een TS4 is daarvoor speciaal opgeleid en geoefend. De VRH leidt momenteel al het nieuwe personeel op om ook dienst te kunnen doen op een TS4.

Het personeel dat dienst doet op de MOB is daarvoor speciaal geselecteerd en opgeleid.

Bevindingen

In de pilots voor de invoering van een afwijkende voertuigbezetting is ruim aandacht besteed aan de veiligheid en gezondheid van het brandweerpersoneel. De VRH heeft voor zowel de TS4 als de MOB RI&E's laten opstellen en goedkeuren door een gecertificeerde arbo-kerndeskundige. Hieruit kwamen enkele aandachtspunten naar voren die inmiddels zijn uitgevoerd.

De VRH selecteert het personeel dat dienst kan gaan doen op een TS4 niet speciaal daarvoor, zij doet dit wel voor de bemanning van de brandweermotor. De personeelsleden die dienst doen op de TS4 zijn speciaal daarvoor opgeleid. Om een flexibele inzet in de regio te bevorderen leidt de regio sinds kort alle nieuwe brandweermensen op voor zowel de TS6 als de TS4. Daarmee zijn zij in de gehele veiligheidsregio op elke TS inzetbaar, ongeacht of er met 4 of 6 wordt uitgerukt. De personen die de MOB bemannen zijn eveneens speciaal hiervoor opgeleid.

In het in 2016 gehouden medewerkersonderzoek heeft de VRH geen vragen gesteld over veiligheidsgevoelens of over de weerbaarheid van het personeel tegen agressie en geweld naar hulpverleners. Binnenkort start de VRH met een nieuwe 'warme RI&E'. Daarin zal de VRH specifiek aandacht besteden aan agressie en geweld.

Uit de internet-enquête van de Inspectie JenV onder het brandweerpersoneel blijkt dat:

- 36 (17%) van de 213 respondenten aangeven dat zij het optreden met minder dan 6 personen niet onveiliger vinden dan het optreden met een TS6;
- 141 (66%) respondenten aangeven dat zij dit onveiliger vinden dan het optreden met een TS6;
- 36 (17%) hierover geen uitgesproken mening hebben.

Toetspunt 12

Een besluit tot een afwijkende samenstelling van de basisbrandweereenheden doet geen afbreuk aan de afspraken omtrent het leveren van interregionale bijstand

Beoordeling

De toepassing van variabele voertuigbezetting in de gemeenten Midden-Delfland en Westland doet geen afbreuk aan het aantal ter beschikking staande TS6'en voor het leveren van interregionale bijstand. DE VRH dient te beschikken over 30 TS6'en en heeft er 41 ter beschikking.

Bevindingen

In het MPSP is vastgelegd dat de veiligheidsregio dient te beschikken over 12 TS'en voor de minimale dekking in het eigen verzorgingsgebied en dat daarnaast tegelijk twee compagnieën van elk negen TS'en voor interregionale bijstand ingezet moeten kunnen worden. Dat brengt het benodigd aantal TS'en op 30. De VRH beschikt over 41 TS'en. Dit zijn gelijksoortige voertuigen (TS6'en) waardoor altijd voldoende TS'en beschikbaar zijn voor interregionale bijstand. De toepassing van afwijkende voertuigbezettingen in Westland en Midden-Delfland heeft daarop geen invloed.

Toetspunt 13

De veiligheidsregio heeft inzicht in de bereikte resultaten van de toepassing van afwijkende samenstellingen van basisbrandweereenheden

Beoordeling

De VRH beschikt over een overzicht van de incidenten waarbij een TS4 heeft opgetreden. Het aantal is te beperkt om al inzicht in de bereikte resultaten te verkrijgen.

Bevindingen

De veiligheidsregio beschikt over een overzicht van de incidenten waarbij ook een TS4 heeft opgetreden. Dit aantal is beperkt om inzicht in de bereikte resultaten te verkrijgen, maar gaf vooralsnog geen aanleiding om de uitgangspunten van de toepassing van variabele voertuigbezetting te wijzigen.

Toetspunt 14

De veiligheidsregio analyseert de resultaten van de toepassing van afwijkende samenstellingen van basisbrandweereenheden om maatregelen te kunnen nemen ter verbetering hiervan

Beoordeling

De VRH analyseert de resultaten van de toepassing van variabele voertuigbezetting in de gemeenten Westland en Midden-Delfland. Deze wijst uit dat de TS'en daar vaak toch met 6 personen uitrukken terwijl 4 is toegestaan. Het aantal maal dat met een TS4 is uitgerukt, is momenteel nog zo beperkt dat daaruit geen conclusies kunnen worden getrokken over de noodzaak tot aanpassing daarvan.

Bevindingen

De VRH analyseert de resultaten van de mogelijkheid die in Midden-Delfland en Westland is gegeven om met minder dan zes personen uit te rukken. De VRH geeft aan dat de voertuigen in Westland en Midden-Delfland veelal toch met zes personen uitrukken, terwijl dat mag met een minimumaantal van vier brandweerlieden. Uitrukken met vier brandweerlieden komen dus maar zo weinig voor dat daaruit geen conclusies kunnen worden getrokken over aanpassing of verbetering daarvan.

Toetspunt 15

Het bestuur besluit over voorstellen tot verbetering/optimalisering

Beoordeling

Aan het bestuur zijn geen voorstellen voorgelegd tot aanpassing van het beleid omtrent variabele voertuigbezetting. Daartoe is ook geen aanleiding. Dit toetspunt blijft daarom buiten beschouwing.

Bevindingen

Aan het bestuur zijn geen voorstellen voorgelegd tot verbetering of optimalisering van de toepassing van afwijkende voertuigbezettingen.

3.3 Beschikbaarheid brandweerpersoneel

3.3.1 Inleiding

De Inspectie JenV onderzoekt voor dit onderwerp vooral de wijze waarop de veiligheidsregio borgt dat er te allen tijde voldoende brandweermensen beschikbaar zijn om uit te kunnen rukken als dat nodig is. Vooral waar sprake is van van huis opkomende vrijwilligers blijkt dat problemen op te kunnen leveren.

Waar het vroeger voldoende was om een groot aantal brandweermensen te alarmeren in geval van brand en er dan ook altijd voldoende opkwamen naar de post, is dat de laatste jaren onder druk komen staan. Dit brengt de noodzaak met zich mee dat de veiligheidsregio inzicht moet hebben in het aantal beschikbare brandweerlieden, zowel in actuele omstandigheden als in de ontwikkelingen daarin op langere termijn.

Voor dit onderwerp bestaan geen normen in de wet- en regelgeving. De Inspectie JenV brengt daarom in beeld in hoeverre de veiligheidsregio zicht heeft op de aantallen beschikbare brandweerlieden, of maatregelen getroffen worden bij dreigende onderbezetting – zowel in acute situaties als structureel – en of het bestuur wordt geïnformeerd over de paraatheid van het personeel. De Inspectie beoordeelt de veiligheidsregio niet op deze toetspunten.

3.3.2 Bevindingen

Toetspunt 16

De veiligheidsregio heeft inzicht in de beschikbare medewerkers op korte en lange termijn

Bevindingen

Van de 23 kazernes in de VRH zijn er 12 kazernes die worden bemand met beroepspersoneel in een 24-uursrooster. De bezetting ligt vast in het rooster. Eén kazerne (de kazerne Wassenaar) werkt overdag met beroepspersoneel en daarbuiten met vrijwilligers. Bij de vrijwilligers hanteert men het principe van vrije instroom. De paraatheid van het beroepspersoneel wordt centraal geregeld door de afdeling Paraatheid.

De vrijwilligers van de 10 kazernes in Midden-Delfland en Westland werken allen met de app Brandweerrooster. De (vrijwillige) ploegchefs zijn verantwoordelijk voor de paraatheid van hun kazerne. Zij krijgen daarbij hulp van drie dagdienstmedewerkers die hen ondersteunen bij het 'draaien' van de kazerne. Deze medewerkers zorgen onder andere voor monitoring van de paraatheid van de vrijwillige kazernes in Midden-Delfland en Westland door middel van de app 'Brandweerrooster'.

Toetspunt 17

De veiligheidsregio neemt maatregelen bij (dreigende) acute problemen in de beschikbaarheid van personeel

Bevindingen

Bij problemen in het rooster van het beroepspersoneel regelt de afdeling Paraatheid een oplossing. Dit blijkt altijd mogelijk te zijn.

De dagdienstmedewerkers monitoren voor de vrijwillige kazernes overdag de paraatheid in Brandweerrooster en kunnen bij een paraatheidsprobleem voor een oplossing zorgen. Zij kunnen daarbij eventueel zelf een rol oppakken als manschap of bevelvoerder. Ook kan een beroep gedaan worden op de beroepsbezetting indien daar overschotten zijn.

Tevens beschikt de VRH over een zogenaamde 'Flexploeg'. Dat zijn circa 30 à 40 parttimers die flexibel inzetbaar zijn in de gehele regio. Die kunnen worden ingezet wanneer er open plekken zijn in het rooster van de beroepsdienst, bij voorziene of onvoorziene omstandigheden (zoals bijvoorbeeld bij een griepgolf of bij vakbekwaamheidsactiviteiten, verlofperiodes et cetera). De VRH zorgt er daarbij voor dat geen grote groep uit dezelfde vrijwillige kazerne wordt ingeroosterd, anders zou er op een kazerne met vrije instroom een nieuw probleem kunnen ontstaan.

Toetspunt 18

De veiligheidsregio analyseert de beschikbaarheid gedurende langere tijd om maatregelen te kunnen nemen ter verbetering daarvan

Bevindingen

De VRH analyseert de paraatheid van de vrijwilligers en is continue in gesprek met hen om de bezetting te blijven waarborgen. De problemen in de paraatheid spitsen zich vooral toe op de dag-periode op werkdagen. Momenteel kunnen problemen daarin nog worden opgelost, maar het is kwetsbaar, omdat het soms afhangt van één persoon, bijvoorbeeld de enig beschikbare bevelvoerder. Over het geheel genomen ziet de VRH dat de beschikbaarheid van vrijwilligers enigszins terugloopt. De VRH werft vrijwel continue en de formatie van de vrijwilligers is momenteel vol. Door 'het nieuwe werken' van het kantoorpersoneel van de VRH zijn de medewerkers flexibel wat betreft de keuze voor werklocatie en kunnen zij dus overdag de druk op vrijwilligers verminderen. Daarnaast zoekt de VRH momenteel naar samenwerking met grote bedrijven en opleidingscentra om het brandweezorgniveau in gebieden met de kazernes met vrije instroom-vrijwilligers te kunnen blijven garanderen.

Toetspunt 19

De veiligheidsregio verstrekt het bestuur een overzicht van de feitelijke beschikbaarheid van het personeel gedurende het jaar en de genomen maatregelen bij problemen daarin

Bevindingen

De VRH merkt dat er veel bestuurlijke aandacht is voor dit onderwerp. Met regelmaat overlegt de VRH met de diverse burgemeesters. Indien nodig betreft de VRH het algemeen bestuur hierbij. De paraatheid maakt deel uit van de managementrapportages die aan het bestuur worden voorgelegd.

I

Bijlage Enquête brandweerpersoneel

Het repressief optreden van de brandweer bevat per definitie een bepaalde mate van onveiligheid. Het is aan de werkgevers, de veiligheidsregio's, om de veiligheidsrisico's zoveel als mogelijk te beperken en het brandweerpersoneel adequaat te informeren en voor te bereiden op onveilige situaties in het werk door middel van opleidingen, oefeningen en trainingen. Dit is een algemene verplichting vanuit de Arbeidsomstandighedenwet.

Indien een veiligheidsregio wil besluiten tot een afwijkende samenstelling van basisbrandweereenheden, mag zij daarbij geen afbreuk doen aan de veiligheid en gezondheid van het brandweerpersoneel. Dit is als nadrukkelijke voorwaarde opgenomen in het Besluit veiligheidsregio's. Deels kan dit worden bereikt door middel van objectief te beoordelen acties, zoals een deugdelijke risico-inventarisatie en -evaluatie en maatregelen om de geconstateerde risico's te beperken. Echter, ook de veiligheidsgevoelens van deze mensen spelen hierin een belangrijke rol. Om daarop zicht te krijgen heeft de Inspectie JenV een internet-enquête uitgezet onder het gehele brandweerpersoneel in alle veiligheidsregio's dat dienst doet op een basisbrandweereenheid. Niet alleen onder de brandweermensen die daadwerkelijk dienst doen op een afwijkend samengestelde basisbrandweereenheid, maar ook onder hen die daarmee (nog) geen ervaring hebben.

De vragen in de internet-enquête hebben betrekking op:

- Algemene gegevens, zoals leeftijd en dienstjaren en of de respondent beroepsmatig of als vrijwilliger aan de brandweer verbonden is.
- De soort voertuigen waarmee de respondent uitrukt (TS6, TS4, TS2/SIV).
- Of de respondent een speciale opleiding of oefening heeft genoten als hij/zij uitrukt met een ander voertuig dan de TS6 en hoe deze die opleiding en oefening waardeert.
- Of de respondent zich in het algemeen veilig voelt bij zijn/haar repressieve werkzaamheden.
- Of de respondent zich wel eens onveilig heeft gevoeld, of hij/zij dat gemeld heeft en wat er met die melding is gedaan.
- Een aantal stellingen over de veiligheid bij repressief optreden.

De Inspectie JenV analyseert een aantal van de gevraagde gegevens op regionaal niveau en andere gegevens op landelijk niveau. De gegevens die beïnvloed worden door specifieke regionale omstandigheden (door de wijze van organiseren van de repressieve organisatie) zijn in dit regiobeeld weergegeven.

Algemene gegevens

- De enquête is uitgezet onder 714 medewerkers.
- 213 medewerkers hebben de enquête ingevuld, dit is een respons van 30%.
- 204 (96%) van de respondenten doen vooral dienst op een TS6.
- 9 (4%) van de respondenten doen vooral dienst op een voertuig met een afwijkende voertuigbezetting (TSFlex). Dit aantal respondenten is zodanig klein dat zij niet als afzonderlijke groep behandeld zullen worden.
- 45 (21%) van de respondenten zijn vrijwilliger en 168 (79%) zijn beroeps.

Opleiding en oefening voor het optreden met een afwijkende voertuigbezetting

Aangezien de veiligheidsregio afwijkende voertuigbezetting beperkt inzet hebben slechts 9 personen aangegeven vooral dienst te doen op een voertuig met een afwijkende voertuigbezetting. Dit aantal is zodanig klein dat voor deze veiligheidsregio dit onderdeel van de enquête buiten beschouwing wordt gelaten.

Vinden de respondenten optreden met een afwijkende voertuigbezetting onveiliger dan met een TS6?

- 36 (17%) van de 213 respondenten geven aan dat zij het optreden met minder dan 6 personen niet onveiliger vinden dan het optreden met een TS6;
- 141 (66%) geven aan dat zij dat onveiliger vinden dan het optreden met een TS6;
- 36 (17%) hebben hierover geen uitgesproken mening.

Veiligheid heeft de hoogste prioriteit binnen onze organisatie

- 178 (84%) van de medewerkers zijn het eens met deze stelling.

II

Bijlage Afkortingen

Afkorting

BRP
Bvr
Inspectie JenV
MOB
OR
RI&E
SIV
TS
UoM
VB
VRH
Wvr

Betekenis

Brandrisicoprofiel
Besluit veiligheidsregio's
Inspectie Justitie en Veiligheid
Motorondersteuning brandweer
Ondernemingsraad
Risico-inventarisatie en -evaluatie
Snel interventievoertuig
Tankautospuut
Uitruk op Maat
Veiligheidsberaad
Veiligheidsregio Haaglanden
Wet veiligheidsregio's

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
[Contactformulier](#) | www.inspectievenj.nl

November 2017

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*